

[Ministeren for skatter og afgifter]

Hr. Bakholt spurgte, om jeg kunne sige noget om, hvornår der ville komme forslag frem med hensyn til fradrag for renter af privat gæld. Det kan jeg ikke i dag sige noget om. Det er et meget kompliceret problem, som vi arbejder med i ministeriet. Personlig er jeg interesseret i at fremme den sag, men det er jo fremgået af debatten her i dag, at der er nogle, der med meget stor længsel venter på at få regeringens udspil om værdistigningsafgiften, og denne længsel vil jeg da nødig skuffe, og derfor er selvfølgelig spørgsmålet om værdistigningsafgiften prioriteret foran spørgsmålet om fradrag for renter af privat gæld. Det betyder ikke, at der ikke arbejdes med det, kun at man ikke kan sige, hvornår det kan være færdigt. Jeg tror, hr. Bakholt ved, at der er mange problemer involveret i det, og disse problemer skal jo være nøje afvejede og overvejede, før der kan lægges et forslag eller nogle tanker frem, sådan at forslaget, når det kommer, også kan bære. Derfor kan jeg altså ikke på nuværende tidspunkt sige noget om tidsterminerne.

Thorndahl (FP):

Da det jo ikke kan udelukkes, at der lejlighedsvis er nogen, der læser Folketingstidende, vil jeg gerne lige have afklaret det tvivls spørgsmål, som jeg rejste under mit første indlæg, nemlig om det er 200.000 kr. eller 300.000 kr., DKP mener skal være grænsen, når det drejer sig om de 5 pct. af private aktivers forsikringsværdi. I selve beslutningsforslaget står der under punkt 6, at det er 300.000 kr., men i bemærkningerne til punkt 6 og punkt 7 står der, at grænsen er på 200.000 kr. Jeg synes, det af historiske grunde er rimeligt lige at få afklaret, hvilket tal der egentlig gælder.

Ole Olsen (SF):

Jeg er selvfølgelig ked af, at hr. Kaj Hansen er skuffet. Jeg forsøgte ellers at være positiv og sige, at der var mere kanel, end der var skidt i. Hvad angår det at opfatte det som en helhed, tror jeg nu godt, hr. Kaj Hansen forstår, hvad jeg mener. Jeg har ikke villet drage det frem. Der er stadig væk denne høje hat med en kanin, som enten er sort eller hvid, hvoraf kommunisterne denne gang tryller 18 mia kr. minus 1 ¼ mia kr. op; på den måde er det jo ganske let at lave fra-

dragsreformer. Så lad os bare sige det ligeud: hvis det skulle have været en helhed, måtte vi også have andre tal ind for skatteskala og provenu. Men det forandrer ikke, at jeg synes, de fleste af forslagene enkeltvis taget er ganske udmærkede, og vi skal derfor også støtte dem.

Kaj Hansen (DKP):

Jeg vil gerne sige til hr. Ole Olsen, at det, jeg tænkte på, heller ikke så meget var den tekniske side af det som den situation, vi havde, før folketinget blev sendt hjem, hvor vi gerne havde arbejdet videre på det oplæg, der kom fra regeringens side, og så det, der er sket indtil nu. Det er den side af sagen, jeg mener godt kunne have været fremhævet noget mere.

Så skal jeg sige til hr. Thorndahl, at jeg beklager, at bemærkningerne til beslutningsforslaget ikke er i overensstemmelse med selve forslagens tekst. Det er denne, der er det rigtige, og der skulle altså også i bemærkningerne have stået 300.000 kr.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling
vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til skatte- og afgiftsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Op- hold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

6) Første behandling af:

Forslag til folketingsbeslutning om begrænsning af mulighederne for skatteunddragelse gennem transaktioner med aktieselskaber [af Waldorff (VS) og Wilhjelm (VS)].

(Beslutningsforslag nr. B 9. Fremsat 11/10 78).

Sammen med denne sag foretoges de under punkterne 7–9 på dagsordenen opførte sager, nemlig:

7) Første behandling af:

Forslag til folketingsbeslutning om fjernelse af mulighederne for skattecirkus baseret på forskydning mellem renteindtægter og renteudgifter [af Waldorff (VS) og Wilhjelm (VS)].

(Beslutningsforslag nr. B 10. Fremsat 11/10 78).

8) Første behandling af:

Forslag til folketingsbeslutning om fjernelse af skattecirkusmulighederne i selskabsskattelovens paragraf 4 m. v. (Forskudt regnskabsår m. v.) [af Waldorff (VS) og Wilhjelm (VS)].

(Beslutningsforslag nr. B 11. Fremsat 11/10 78).

9) Første behandling af:

Forslag til folketingsbeslutning om stop for skatteunddragelse i forbindelse med etableringskonti og investeringsfonds [af Waldorff (VS) og Wilhjelm (VS)].

(Beslutningsforslag nr. B 12. Fremsat 11/10 78).

Forslagene sættes til forhandling.

Forhandling

Ministeren for skatter og afgifter (Anders Andersen):

De tre beslutningsforslag fra VS, nr. 9, 10 og 11, omfatter bl. a. overførsel af underskud i aktieselskaber, periodisering af renteindtægter og renteudgifter og forskudt regnskabsår. Det er en uændret genfremsættelse af de forslag, man fremsatte i sidste samling i forbindelse med byrettens dom i Glistrupsagen. Forslagene nåede imidlertid dengang ikke længere end til en førstebehandling.

Lad mig straks understrege, at de skatteregler, som beslutningsforslagene sigter på at få ændret, har en saglig og velmotiveret baggrund, og at man naturligvis ikke hovedkulds

skal give sig til at ændre i i øvrigt velmotiverede skatteregler, blot fordi disse udgør en del af baggrunden for en omfattende skattesag. Denne sag drejer sig jo i øvrigt netop om, hvorvidt anklagede har overtrådt de gældende skatteregler. Om de gældende regler i øvrigt vil kunne misbruges eller omgås, uden at der derfor foreligger nogen egentlig lovovertrædelse, er jo en helt anden sag.

Jeg kan imidlertid give tilsagn om, at vi til stadighed vil have opmærksomheden henledt på dette spørgsmål, og at vi vil søge forholde den rettet, hvis der viser sig behov derfor.

Det fjerde af venstresocialisternes beslutningsforslag, nr. B 12, går ud på, at regeringen skal opfordres til at forhindre skatteunddragelser i forbindelse med etableringskonti og investeringsfonds. Også reglerne om investeringsfonds og etableringskonti har imidlertid en saglig og velmotiveret baggrund. Loven om investeringsfonds har vi haft siden 1957. Den blev indført for at give virksomhederne bedre mulighed for konsolidering i form af henlæggelser til senere forlods afskrivninger. Virksomhedernes konkurrenceevne forbedres derved, og det gavner beskæftigelsen.

For lønmodtagerne er der også indført en slags investeringsfondsordning; det skete i 1965 ved lov om etableringskonti. Hensigten med denne lov er at lette etablering af selvstændig virksomhed her i landet, og det har givet større muligheder for at skabe nye virksomheder og dermed også flere arbejdspladser.

Det undrer mig – specielt i den nuværende situation – at VS vil begrænse anvendelse af midler, som er indskudt på investeringsfonds og etableringskonti. En gennemførelse af disse forslag vil klart være til skade for dansk erhvervsliv og vil betyde, at færre kommer i arbejde.

I beslutningsforslagene antyder man, at der skulle være særlige muligheder for misbrug af disse ordninger, når de anvendes i forbindelse med køb af anparter, og der tænkes vel på kommanditanparter og interessantskabsanparter.

Jeg kan for så vidt ikke se nogen grund til, at man skattemæssigt skal gøre forskel på erhvervsinvesteringer, efter om det er en enkelt person, der helt for egen regning er i stand til at foretage investeringer, eller om

[Ministeren for skatter og afgifter]

to eller flere personer indgår i et forpligtende samarbejde om investeringer.

Jeg vil gerne understrege, at vi naturligvis vil være opmærksom på de problemer, der er rejst, og, hvis der skulle vise sig behov derfor, derfor også tage disse spørgsmål op til nøjere undersøgelse.

Møller Andersen (S):

VS søger jo ved fremsættelse af en række forslag til folketingsbeslutning at fremkalde ændringer i forskellige bestemmelser i bestående skattelove. Tre af de forslag til folketingsbeslutning, der drøftes i eftermiddag, har tidligere været drøftet, mens forslaget om at gribe ind over for etableringskonti og investeringsfonds er nyt i denne sammenhæng.

Jeg forstår, at en del af formålet med disse beslutningsforslag er at komme en utilsigtet brug af lovene til livs, og jeg vil gerne i den forbindelse understrege, at også socialdemokratiet ønsker ikke tilsigtet anvendelse af gældende skattebestemmelser, hvorved misbrug eller omgåelse af lovene finder sted, underkastet en nøje granskning med deraf følgende mulighed for ændring af de skattelove, det drejer sig om, om sligt måtte være nødvendigt.

Jeg kan derfor glæde mig over den klare tilkendegivelse, som skatte- og afgiftsministeren har givet om at have opmærksomheden henledt på disse spørgsmål for i givet fald at få forholdene rettet. Jeg håber og tror, at ministeren vil holde skatte- og afgiftsudvalget orienteret om sine overvejelser og om de konklusioner, ministeren vil drage heraf.

På denne baggrund skal jeg meddele, at socialdemokratiet ikke kan medvirke til en vedtagelse af de foreliggende forslag til folketingsbeslutning.

Ove Jensen (FP):

De fire beslutningsforslag fra VS, som her er til første behandling, ville, hvis de blev vedtaget, hver især bidrage til at skabe mere besvær og mere administration for både myndigheder og privatpersoner. De ville bidrage til at gøre skattelovgivningen mere indviklet og forhindre, at virksomhederne kunne gå i gang med den mest hensigtsmæssige produktion. Konsekvensen af en sådan lovgivning ville blive mindre produktion, mere ar-

bejdsløshed, flere virksomhedslukninger, større statsunderskud og mere valutagæld.

Fremskridtspartiet kan naturligvis ikke medvirke til, at dette sker, og derfor vil vi stemme imod forslagene.

Ellemann-Jensen (V):

De tre første af disse beslutningsforslag er jo gengangere fra sidste samling, mens det sidste er nyt. Dette nye forslag går ud på, at muligheden for at fradrage hensættelser til etableringskonti og investeringsfonds skal fjernes.

Det er vi ikke enige med forslagsstillerne om. I venstre tillægger vi det stor betydning, at der bliver fremskaffet risikovillig kapital til erhvervslivet, og at etableringen af nye virksomheder bliver fremmet mest muligt, og netop etableringskonti og investeringsfonds er en god kilde hertil. Forslaget fra VS ville jo, hvis det virkelig blev gennemført, kun øge arbejdsløsheden.

De tre andre beslutningsforslag sigter på at ændre skattelovgivningen, så man undgår skattecirkus. Vi vil også gerne bekæmpe skattecirkus, men vi finder kun anledning til at ændre lovgivningen, hvis det er den og ikke administrationen af skattelovgivningen, der trænger til at blive strammet.

Vi ser derfor nok med sympati på den grundlæggende målsætning for de tre forslag fra VS, men er mere tvivlende med hensyn til forslagernes udformning, og jeg skal i den forbindelse blot henvise til, hvad venstres daværende ordfører, hr. Anders Andersen, bemærkede om forslagene, da de var til første behandling i forrige samling.

Elisabeth Krog (KF):

Da mit partis ordfører i disse sager, hr. Hagen Hagensen, ikke kan være her i salen, skal jeg på hans vegne sige følgende:

Det konservative folkeparti gentager, at vi vil modvirke skatteunddragelser. Dette forhold betyder ikke, at vi kan gå ind for VS' forslag, og det gælder dem alle fire. De berørte forhold i forslagene er revet ud af en sammenhæng; det har ingen mening at tage dem op, som det her er gjort.

I øvrigt kan jeg henvise til, hvad vi sagde i april i år, da forslagene var til første behandling, det står i Folketingstidende 1977-78, sp. 8799-8801 foroven, men husk endelig at

[Elisabeth Krog]

standse foroven i sidstnævnte spalte, for resten vedrører VS' forslag mod fonds, hvilket forslag ikke er genfremsat i buketten fra VS.

Villy Jørgensen (CD):

De fire beslutningsforslag fra VS er gennemsyrede af udtryk, der er beregnet på at nedsætte tilliden til erhvervslivet, og det er måske også det, der er meningen med det. Ord som »skatteunddragelse, skattecirrus, fradrags- og afskrivningsfiduser, spekulation i skatteudsættelse« osv. benyttes i et sådant omfang, at det næsten kan se ud, som om det er en regel og ikke en undtagelse.

Ordene benyttes for at skabe mistillid til erhvervslivet og efterlade det indtryk, at alle virksomheder her i landet sidder og forsker i fiduser.

Der vil nok være svage sjæle, som tror på det, VS siger, men heldigvis er de få. De allerfleste er klar over, at danske virksomheder ikke bærer sig sådan ad. De allerfleste mennesker ved også, at der ikke kan laves en lov, som ikke kan omgås af folk, der spekulerer i at omgå love. Men af den grund skal vi vel ikke til at ændre alle love i landet. Fordi nogle ganske enkelte omgår lovene, kan det vel ikke være rimeligt, at vi skal forringe vilkårene for alle andre.

Centrum-demokraterne kan ikke støtte forslagene.

Ole Olsen (SF):

Jeg kan kommentere de fire forslag temmelig kort, og at jeg kan gøre det, skyldes simpelt hen, at jeg er enig med VS i forslagene.

Der er som sagt tre genfremsættelser. Nu horte vi lige, at det var et væmmeligt sprog, der blev brugt, noget med at mistænkeliggøre erhvervslivet. Jeg foretrækker at læse det sådan, som hr. Ellemann-Jensen åbenbart også har gjort, at der finder nogle misbrug sted, og at vi må se at gøre det i hvert fald lidt sværere for folk at foretage disse misbrug. Hvis det er sådan, man læser det, kan jeg ikke forstå, at nogen regering her i landet turde sige, at sådan noget vil vi ikke gøre. Det kan ske ved lovgivning, og det kan også godt være, det kan klares ved cirkulæreskrivelser, hvor man indskærper lovens overholdelse.

Hvad angår beslutningsforslag nr. B 12, forstår jeg selvfølgelig godt, at hr. Ellemann-Jensen ikke kan være enig med os andre, og det havde jeg heller ikke ventet. Vi mener ligesom VS, at etableringskonti og investeringsfonds er en uting.

Flygaard (DR):

På mit partis vegne skal jeg først knytte nogle bemærkninger til beslutningsforslag nr. B 9, altså forslaget om begrænsning af mulighederne for skatteunddragelse gennem transaktioner med aktieselskaber. Der er ingen tvivl om, at forslagsstillerne har de bedste intentioner med dette forslag. I mit parti er vi imidlertid meget skeptisk indstillet over for muligheden for at nå ret langt ad den vej, som forslagsstillerne peger på.

Vi vil gerne i den forbindelse gøre opmærksom på, at der principielt ikke kan indvendes noget imod retten til at trække et skattemæssigt underskud fra i et vist antal år. Nægter man en sådan ret, betyder det i realiteten, at et selskab kan blive udsat for en beskatning, selv om det i en sådan periode ikke har haft nogen form for indkomst. Den effektive måde at løse det af forslagsstillerne påpegede problem på, er efter mit partis opfattelse en lavere indkomstbeskatning.

Jeg skal dernæst knytte nogle bemærkninger til beslutningsforslag nr. B 10 om fjernelse af mulighederne for skattecirrus baseret på forskydning mellem renteindtægter og renteudgifter. På mit partis vegne skal jeg meddele, at vi ikke kan medvirke til gennemførelsen af dette forslag. Vi synes, det er uhensigtsmæssigt, og vi finder det i øvrigt også pudsigt, at forslagsstillerne gør opmærksom på, at det for terminsrenter kan være hensigtsmæssigt at tillade perioden 11. december til 11. december. Det synes principielt at bryde med det princip, som man angiver at ville kæmpe for. Vi synes, man skal bevare den nuværende retstilstand, måske med den bemærkning, at det afgørende for fradragsretten såvel som pligten til at føre rentebeløbet til indtægt bør være, at det sker på samme tidspunkt.

Hvad angår beslutningsforslag nr. B 11 om fjernelse af skattecirrusmulighederne i selskabsskattelovens § 4 m. v., skal jeg gøre følgende bemærkninger. Det erklærede formål i beslutningsforslaget kan vi principielt

[Flygaard]

støtte, men om det er muligt at gøre det som angivet i bemærkningerne til forslaget vil retsforbundet sætte et stort spørgsmålstegn ved. Også her vil vi gerne pege på, at den bedste måde at løse problemet på er at gøre indkomstbeskatningen lavere, end den er for øjeblikket.

Vi vil gerne yderligere gøre den bemærkning, at vi principielt er tilhængere af, at ingen regnskabsperiode overstiger 12 måneder. Vi har hæftet os ved følgende afsnit i bemærkningerne til forslaget:

»Ændringen skal formentlig bestå i, at regnskabsåret skal følge kalenderåret, alene med dispensationsmulighed ud fra forretningsmæssige begrundelser, samt at første regnskabsperiode maksimalt kan være 12 måneder.«

Vi deler principielt den opfattelse, at regnskabsåret skal følge kalenderåret, men det er nok svært i praksis at gennemføre noget sådant, og når forslagsstillerne selv er inde på tanken om en dispensationsmulighed ud fra forretningsmæssige hensyn, må vi ærlig talt tilstå, at vi har en lille smule svært ved at se nogen større fordel ved at fremsætte det pågældende beslutningsforslag.

Til slut skal jeg knytte nogle bemærkninger til beslutningsforslag nr. B 12, forslaget om stop for skatteunddragelse i forbindelse med etableringskonti og investeringsfonds. På mit partis vegne skal jeg meddele, at vi ikke kan medvirke til gennemførelsen af det pågældende beslutningsforslag. Forslaget hedder:

»Folketinget opfordrer regeringen til snarest at forhindre den skatteunddragelse, som finder sted ved anvendelse af midler indsat på etableringskonti og investeringsfonds til køb af afskrivningsberettigede anparter.«

Deroverfor vil vi gerne gøre opmærksom på, at vi principielt ikke mener, der ved anvendelse af etableringskonti og henlæggelse til investeringsfonds finder nogen skatteunddragelse sted. Bestemmelserne om investeringsfonds, det, man også kalder den forlods afskrivning, kan vel også på mange måder ses i lyset af, at man i afskrivningsmæssig henseende ikke er i stand til at operere med genanskaffelsesprincippet.

I øvrigt skal det vel også påpeges, at specielt loven om investeringsfonds giver mulighed for henlæggelser i en periode med en stor indkomst, således at der kommer en ud-

jævning af beskatningen og dermed måske også i adskillige tilfælde en større grad af ligestilling mellem de selvstændige erhvervsdrivende og lønmodtagerne.

Kaj Hansen (DKP):

Jeg vil gerne begynde med at sige, at vi kan støtte de fire beslutningsforslag, der i og for sig meget nemt kunne have været udformet som lovforslag, uden at man bad regeringen om at udarbejde dem, så overskuelige er de jo. Så kan man sige, vil lige har behandlet et beslutningsforslag fremsat af os. Ja men der var det særlige ved det, at det indeholdt overgangsordninger helt op til 15 år, hvad der gør det nødvendigt at tage det på den måde.

Man kan nok heller ikke have så megen tiltro til, at den regering, vil nu har fået, og sikkert heller ikke skatte- og afgiftsministeren vil være særlig handledygtig, når det drejer sig om at gribe ind mod spekulanter og økonomiske transaktioner; hvis det, jeg siger, skulle være forkert, får han jo lejlighed til at bevise det, når der kommer skatteforslag.

VS peger på Glistrup, og det er naturligvis et meget forståeligt eksempel på, hvordan man kan benytte vores skattelovgivning, men der er jo også en hel del andre muligheder, som benyttes af storkapitalen, og som der kan sættes ind over for.

Beslutningsforslag nr. B 9 om aktieselskaber er vi enige i, men man kunne også have medtaget mulighederne for at overføre underskud i ligningslovens § 15, lov om særlig indkomstskat § 9 og kildeskattelovens §§ 31 og 32, der også rummer disse muligheder.

Beslutningsforslagene nr. B 10 og 11 er vel nærmest identiske med DKPs beslutningsforslag nr. B 13, punkt 11, så dem vil vi selvfølgelig støtte.

Beslutningsforslag nr. B 12 må vi nærmest opfatte som et krav om ophævelse af skattefrie afskrivninger over etableringskonti og investeringsfonds, og også det kan vi naturligvis støtte fuldt ud.

Arne Bjerregaard (KrF):

Spekulanter er der jo mange af inden for mangfoldige områder, og vi frembringer vel også selv i vort samfund spekulanterne med vores lovgivning. Vi har f. eks. opbrugt vores nationale kapital, erhvervslivet må låne i ud-

[Arne Bjerregaard]

landet, og hvad har vi så frembragt? Børspekulanter; de må simpelt hen spekulere i valuta, især med de store bevægelser, vi har på valutafrenten i øjeblikket. Da vi har en særdeles høj marginalbeskatning her i landet, vil folk beflitte sig på at spekulere i, hvorledes de kan undgå den høje marginalbeskatning. Man kan måske også sige, at vi befinder os i en såvel økonomisk som demokratisk krise i samfundet, så visse partier kan beflitte sig på spekulation i lovforslag, og man kunne forestille sig, at disse beslutningsforslag var en sådan spekulation. På mangfoldige områder kan man henvise til, at mennesker spekulerer både menneskeligt og på det økonomiske område, og det vil nok være vanskeligt at fratage mennesker denne grundlæggende egenskab, som har sit udspring i egoismen i et samfund. Vi kan lave alle de restriktioner, vi vil, men det vil være særdeles vanskeligt at lukke alle hullerne.

Når det er sagt, må jeg da tilføje, at der skulle være så stor grad af retfærdighed i dette samfund og så stor grad af mulighed for at kontrollere de mennesker, som vil unddrage sig at bidrage til samfundshusholdningen, at det kun er ganske få tilfælde, der ville eksistere. På den anden side er det sådan, at hvis vi for at fange 100 pct. af spekulanterne bliver for restriktive, vil vort erhvervsliv ikke kunne fungere.

Det er de problemer, vi står med. Derfor er vi desværre nødt til at afveje ud fra et samfundsmæssigt og nationaløkonomisk helhedssyn, hvilke skridt man skal tage, og hvor restriktiv man skal være på dette område. Vi er nødt til at foretage denne afvejning. Jeg så gerne, at der ikke var nogen muligheder, jeg erkender bare de givne love i et samfund som vores; ikke de love, vi laver herinde, men de love, som eksisterer i samfundet i øvrigt. Jeg erkender, at f. eks. en leder af et stort parti har sagt – og det beklager jeg – at de mennesker, som unddrager sig beskatning, er patrioter; det fører ikke til respekt for lovgivningen.

Efter en sådan udtalelse og efter visse ting, man kender til, må vi erkende, at VS har ret i, at der finder for mange unddragelser sted, at der er visse muligheder i vores lovgivning, som udnyttes af for mange. Derfor vil vi gerne være med til, at man i alt fald fik nogle tilfælde fremdraget i lyset, så vi med klare

beviser kunne sige: sådan foregår det altså, her er noget, vi må ændre. Men vi vil ikke være med til at handle i blinde, for det meste af det, vi har fået forelagt, er postulater. Vi har en fornemmelse af, at det sker, men vi må have klare beviser på, at det sker, og at det sker i videre udstrækning. Så er vi parate til at være med til at ændre lovgivningen, for det skal ikke være sådan, at nogle unddrager sig skat på andres bekostning.

Så vidt vil vi altså følge VS, men selve beslutningsforslagene er vi ikke interesserede i at være med til at gennemføre; vi er interesserede i at være med til at undersøge forholdene til bunds.

Waldorff (VS):

Min kommentar – det kan jeg jo tage først – til kristeligt folkepartis ordførers indlæg skal være, at dér fik vi noget at spekulere over. Jeg blev i hvert fald ikke rigtig klar over, hvad det gik ud på, ud over at jeg forstod, man ikke havde tænkt sig at støtte de konkrete beslutningsforslag.

De forslag, vi behandler her, har klart nok en noget anden karakter end det, vi lige har behandlet. DKPs forslag angik bredt hele skatteområdet, mens disse forslag angriber en række helt konkrete fiduser, som er veldokumenterede, som er afprøvede i praksis, hvoraf adskillige tillige retsligt, og derfor er ret håndgribelige at diskutere og gøre noget ved.

De eksempler, vi behandler, er ikke enestående. Vi har allerede fremsat 7 andre forslag, som vil komme til behandling snart, og der vil følge flere efter. Men selv om vi bliver ved med at dykke krav på krav om at få lukket skatteunddragelsesmulighederne, vil vi ikke sige, at vi dermed skaber et alternativ til skattelovgivningen. Regnestykket går ikke op, og der kan ikke opnås retfærdighed i skattesystemet i det samfund, vi lever i.

Alligevel vil vi selvfølgelig blive ved, for den stadige afsløring af fiduserne, som vi prøver at arbejde for, er en forudsætning for, at blot nogle af dem bliver stækket. Det kan også lykkes selv for os at få presset noget igennem, og her tænker jeg bl. a. på vores arbejde med hensyn til § 12 i selskabsskatte-loven. Det tog kun nogle år at få ligningsrådet til at benytte den lovparagraf, som faktisk står i loven.

[Waldorff]

Arbejdet med at få stoppet det glistrupske skattecirkus – og det vel at mærke ikke kun i den udgave, som hr. Mogens Glistrup har givet det – har ikke givet resultater endnu. Som det blev fremhævet ved førstebehandlingen i foråret, og som det i øvrigt også er omtalt i bemærkningerne, er det et arbejde, der startede helt tilbage i 1971. Det er indirekte en kommentar til dem, der har talt om, at nu måtte man jo se, hvordan det fungerede. Siden 1971 har man faktisk vidst, hvordan skellet i et skattecirkus fungerer. Det blev ganske udmærket forklaret af en masse mennesker i forbindelse med den Fokusudsendelse, som startede det hele.

Vi har senere udvidet vores forslag lidt med et par andre forslag, og dermed skulle de stort set være dækkende for lovgrundlaget i det glistrupske skattecirkus.

Den førstebehandling, vi har haft her, adskiller sig noget, må man sige, fra førstebehandlingen i foråret 1978. Den ændring, der er sket, kan nok især koncentrerer omkring skatteministerens og socialdemokratiets holdning. Kernepunktet i denne diskussion er, som det også er rejst af venstres ordfører, det principielle spørgsmål, om det er selve lovgivningen, der er noget galt med, altså om det er de regler, der foreslås ændret med forslagene nr. B 9, 10 og 11, eller om det er en ikke tilstrækkeligt udbygget administration, som den tidligere skatteminister sagde.

Vores fortolkning af byretsdommen, som den foreligger nu, er i og for sig, at den er ret klar. Det, der er dømt for, er de særlige omstændigheder ved den glistrupske anvendelse af skattelovgivningen. Det er understreget af advokat Koch-Nielsen, som efter sigende er skatteekspert, i hans kommentar til dommen. Han siger:

»Der er måske grund til at fremhæve, at Københavns byrets dom ikke vil udelukke, at der for fremtiden foretages dispositioner, som kan siges at tjene samme formål som de af advokat Mogens Glistrup udarbejdede økonomiordninger.«

Det er simpelt hen sagen, og det er jo det, der er baggrunden for den meget milde dom, som må have været et chok for den socialdemokratiske regering.

Vi forsøgte – og gør det stadig væk – at konkludere, at sådan som lovgrundlaget er, kan man stadig lave disse transaktioner med aktieselskaber, men at der nok vil blive stillet

lidt strengere krav i fremtiden. Der skal nok i en vis udstrækning være penge på bordet. Men det, at der er penge på bordet, kan formentlig ikke gøre det mere sympatisk for f. eks. socialdemokratiet, at skatteunddragelsesmetoder af denne type bliver brugt, fungerer og er lovlige.

Hvis det faktisk var sådan, at skattecirkus ikke kan lade sig gøre efter den lovgivning, man har i dag, men kun fordi det administrative apparat ikke var tilstrækkeligt, måtte man nok spørge, om det er rigtigt at opretholde en lovgivning, som kræver et kæmpe-mæssigt kontrolapparat, for at undgå skatteunddragelse, når det bare i et enkelt tilfælde kræver en årelang kulegravning for at kunne gennemføre en retssag. Ville det rigtige ikke være at ændre lovgivningen, sådan at det blev muligt at forhindre skatteunddragelse uden et enormt kontrolapparat, uden et enormt skattevæsen, som skal betales over skatterne?

Fra vores synspunkt er der selvfølgelig ikke nogen tvivl om, hvad der er det rigtige: man må simpelt hen ændre den skattelovgivning, vi har.

Hvis man i øvrigt overhovedet kan hægte noget op på den sympati, som trods alt er blevet udtrykt fra socialdemokratiet – mindre denne gang, vil jeg sige, end ved den sidste behandling – og hvis man i øvrigt kan have nogen som helst tillid til hr. Ellemann-Jensen, når han siger, at venstre har en grundlæggende sympati for at bekæmpe skatteunddragelse, må konklusionen vel være den: hvis vi ikke skal bruge en utrolig mængde ressourcer på at forhindre, kontrollere og forfølge forskellige former for skatteunddragelse, må man lave en skattelovgivning, som lader sig administrere.

Jeg mener altså ikke, at der kan rejses tvivl om det sigte, vi har med forslagene, og heller ikke om, hvorvidt de er nødvendige. Det er klart, at partier som centrumdemokraterne, de konservative og fremskridtspartiet ikke vil være med til sådan noget. Det havde vi aldrig nogen sinde forestillet os. Jeg nærer absolut ingen tillid til disse partier, at de er villige til at bekæmpe skatteunddragelser. De vil kun forsvare erhvervslivet. Det er rent faktisk sådan, at hvis man siger nej til en række ting, kan man godt se, hvilken tendens der ligger i det. Det, som selvfølgelig er det politiske formål for

[Waldorff]

disse partier, er at fastholde goder og fiduser for erhvervslivet i så vid udstrækning, det overhovedet kan lade sig gøre.

Selv om visse ordførere har rejst kritik af nogle detaljer i forslagene, vil jeg ikke gå ind i denne diskussion på nuværende tidspunkt, det kan vi tage op i udvalget, men blot til sidst sige, at når man – og det er faktisk sket i en vis udstrækning fra de forskellige ordføreres side – afviser nødvendigheden af disse forslag, eventuelt under henvisning til, at det er i rent ekstreme tilfælde, at der sker unddragelse, at der sker disse rent fiktive posteringer, og at disse ekstreme tilfælde man stoppes med loven i hånden, så overser man faktisk, at hvis de samme transaktioner foregår i forbindelse med ikke tomme, men fulde eller halvfulde aktieselskaber, er der sandsynligvis ingen, der vil kunne sætte en finger på det.

Jeg skal lige sige konkluderende, at sympatien fra et af de partier, som nok var det væsentligste, nemlig socialdemokratiet, er svundet noget ind, og der er formentlig ikke nogen, der kan være i tvivl om, at årsagen til, at man er begyndt at bakke ud af den tidligere erklærede sympati for at bekæmpe dette skattecirкус, er, at man er kommet i regering med det parti, som meget skarpt fordømte disse tre forslag, endda betydelig mere skarpt, end hr. Ellemann-Jensen gjorde det i dag. Der var simpelt hen ikke grænser for, hvor erhvervsskadeligt det var at forsøge at gribe ind over for disse fiduser. Det har meget klart præget socialdemokratiets holdning. Jeg synes også, at retsforbundets holdning var, skal vi sige væsentlig mere forbeholden, end den var ved den tidligere førstebehandling af disse forslag. Derimod takker jeg selvfølgelig de enkelte partier, som har givet tilslutning.

Om det sidste forslag i denne buket, beslutningsforslag nr. B 12, som handler om mulighederne for at anvende midler fra etableringskonti og investeringsfonds til at købe afskrivningsberettigede anparter, vil jeg sige, at det faktisk var en ret forbavsende modtagelse, dette forslag fik. Det tyder på, at der er adskillige af ordførerne, som simpelt hen ikke har forstået, hvad fidusen består i, og det ser heller ikke ud til, at skatteministeren har forstået, hvad fidusen består i, når han jævnfører den kombination, der her er tale om, med almindelig brug af investeringsfondsmidler til f. eks. aktieselskaber eller op-

bygning af personlig virksomhed. Derfor kan der nok være grund til at gå i detaljer med, hvad det faktisk består i.

Jeg skal lige sige, at beløbsmæssigt er disse fiduser selvfølgelig ikke nær så omfattende som de transaktioner, der sker med aktieselskaberne. Det er en meget mindre målestok, det foregår i. Til gengæld er selve denne kombination, hvor man bruger investeringsfondsmidler eller etableringskontomidler til at købe afskrivningsberettigede anparter for, simpelt hen en af de fedeste fiduser, der er set i mange, mange år. Vi har beskrevet systemet i nogle generelle vendinger i bemærkningerne, men det er åbenbart ikke tilstrækkeligt til, at man faktisk har forstået, hvad det går ud på. Derfor vil jeg gennemgå det.

Den første del af fidusen er velkendt. Den består i, at man sætter midler ind på en etableringskonto eller i en investeringsfond, og derved er man sikret skattefrigtage for disse midler. Det problem, man så står over for, er: hvordan kan man få frigivet disse penge, uden at man skal betale skat af dem? Det er jo det, der er meningen med det. Det kan man faktisk kun, hvis pengene bruges til erhvervsformål, men erhvervsformål er mange ting. Det har man f. eks. haft blik for i bankierfirmaet Holger Morville og Knud Hertel & Co., som har sat denne fidus i system. Erhvervsvirksomhed kan f. eks. være køb af anparter i ejendomme, som udlejes til erhvervsformål. Det kan være erhvervslejligheder, og så kommer det, som fidusen egentlig består i, nemlig at for det første får man frigivet sine bundne midler, uden at der betales skat af dem, dernæst kan man købe en anpart, ikke til dens fulde pålydende, men til en del, måske en brøkdæl, af dens pålydende, og derved opnår man helt konkret at få udbetalt et kontant overskud, idet man nemlig kan hæve alle midlerne på sin etableringskonto eller i sin investeringsfond og kan nøjes med at betale en del af anparten. Derved kan opnås et kontant overskud, som endda kan overstige den tabte forbrugsmulighed, som man har måttet finde sig i, mens man har haft pengene sat ind på sådan en etableringskonto. Dertil kommer, at man ikke vil blive stillet over for krav om yderligere udbetalinger. Det er ikke nødvendigt, for det område, man har at gøre med her, er fast ejendom, og der er garanteret i de konkrete eksempler, hvor man har gennemført fidu-

[Waldorff]

sen, en kautionsordning, således at man er garanteret lejeindtægter i 10 år. Yderligere er der en værdistigning på ejendomme, som sikrer, at dette firma er godt og solidt, og der bliver præcis ikke stillet krav om udbetaling fra den enkelte anpartshaver. Der bliver altså ikke stillet krav om yderligere udbetalinger.

Så kommer den tredje del af fidusen, og det er, at disse anparter faktisk er afskrivningsberettigede, og i et konkret eksempel, som har været omtalt bl. a. i Information, er 87,7 pct. af anparten afskrivningsberettiget. Det er klart, at man ikke kan dobbeltafskrive. Man kan ikke først få skattefratagelse for etableringskontomidler og så en gang til få skattefrihed eller afskrivningsfordele, men netop fordi man kun betaler en brøkdels af anparten, ligger der tilbage en afskrivningsmulighed på denne anpart.

Det er simpelt hen en pengeanbringelse, som er garanteret i alle ender og kanter, og dem, der er meget skeptiske, kan jeg henvise til denne gennemgang. Jeg er ikke helt sikker på, om den er korrekt på kroner og øre, den er muligvis lidt overdrevet, men det er et eksempel, som viser, at hvis man indsætter 22.000 kr. på en etableringskonto og så i øvrigt foretager de transaktioner, som er beskrevet her, får man et samlet tilskud fra samfundet på ikke mindre end 39.000 kr. Det ville simpelt hen være billigere, hvis man udstedte en check på 22.000 kr. og sagde: værsgo!

Der er heller ikke tale om i disse tilfælde, at man står som ejer af etableringskontomidler med risiko for, at det skal gå, som det er gået med adskillige trusseredier, at det er firmaer, der krakker, og man så bliver stillet over for krav om stigende indbetalinger til et kommanditselskab. Men faktisk er fidusen, må man sige, et svar til netop de folk, som i årenes løb er hoppet på den med at sætte midler ind på en etableringskonto, og som så, efterhånden som problemerne har vist sig omkring de her skibsanparter, som er blevet mere og mere usikre, får problemer med at slippe uden om at skulle betale skatten, når der er gået 10 år. Der er simpelt hen nogle, der er ved at komme i klemme i det her.

Det er også baggrunden for en variant – en meget uskyldig variant, kan jeg godt sige, der er ikke noget odøst ved den – af den model, der er beskrevet her. Det er den model, man så beskrevet forleden dag i fjernsyn-

net. Det er Erhvervsfonden for Løgstør og Nibe kommuner der har slået sig ned som komplementar i kommanditselskabet Erhvervsudvikling, hedder det, og hvis man henvender sig som interesseret køber af sådan en andel, får man en fin brochure, og den fortæller alt om, hvordan folk, der er kommet i klemme med deres etableringskonti, skal slippe ud af klemmen ved at tegne en udbyttekontrakt i kommanditselskabet.

Det skal nok siges med det samme, at fidusen er på ingen måde tilnærmelsesvis så god som den, hvor man køber anpart i en erhvervsejerlejlighedsforretning. Man er nemlig nødt til her i modsætning til i det andet tilfælde at betale sin andel fuldt ud. Der er altså kun tale om her, at man slipper for skatten én gang, men det er også noget, når alternativet i øvrigt er, at man skal betale skat. Man er jo kontraktligt sikret et fast udbytte. Det er i øvrigt også et interessant eksempel på, hvordan kommuner kan omgå forbuddet mod at drive erhvervsvirksomhed.

Man kan så vurdere, hvor godt det er og alt sådan noget, og der kan være meget stor usikkerhed med det. De eneste, som nok er helt sikre på at få en gevinst, er de virksomheder, som vil kunne leje billige bygninger af sådan et kommanditselskab, drevet af Erhvervsfonden for Løgstør og Nibe kommuner. Men det er kun endnu en understregning af, at det, som er virkelig sikkert i dette samfund, er den faste ejendom, det er dér, man skal bruge fiduserne.

Jeg tror faktisk ikke, at skatteministeren har været klar over, hvor god denne fidus er, så ville han nok ikke have svaret, som han gjorde. Jeg kan referere til et svar, jeg har fået fra den tidligere skatteminister, efter at jeg har beskrevet denne fidus. Det er muligt, man ikke har sørget for i ministeriet, at den nye skatteminister er blevet gjort opmærksom på den, men svaret lyder:

»Jeg kan oplyse, at jeg allerede tidligere har fået tilsvarende henvendelse fra anden side.«

Det er jo vigtigt at slå det fast.

»Jeg kan godt se, at anvendelse af de fremførte eksempler kan give anledning til nærmere overvejelser, og jeg har derfor foranlediget, at spørgsmålet gøres til genstand for en undersøgelse i skattedepartementet.«

Det har den nuværende skatteminister åbenbart ikke fået noget at vide om. I hvert

[Waldorff]

tilfælde kan jeg ikke tro, at det er med den samlede regerings billigelse, man siger, at dette er i orden. Der er simpelt hen tale om direkte foræringer af penge til folk. Det kan formentlig ikke engang en SV-regering forsvare.

Derfor undrer det mig også meget, at hr. Møller Andersen fra socialdemokratiet bare konstaterer, at heller ikke dette forslag kan socialdemokratiet medvirke til. Det er muligt, at heller ikke hr. Møller Andersen har været opmærksom på, at der faktisk ligger et svar fra Jens Kampmann, fra dengang han var skatteminister.

Der er vist sådan set ikke så meget at opklare omkring disse ting i udvalget. Jeg vil godt lige sige til sidst, at vores forslag siger ikke, at man nødvendigvis kun kan acceptere, at etableringskonti og investeringsfonds afskaffes. Jeg vil godt nævne, at i socialdemokratiets oplæg til en skattereform indgik faktisk et forslag om at stoppe disse etableringskonti, og investeringsfonden er tiden nok også løbet noget fra, men hvis man faktisk mener, at man kan stoppe denne fidus på anden vis uden at afskaffe loven om investeringsfonds og etableringskonti, vil vi da meget gerne se på det i udvalget. Det, der er afgørende, er, at man får stoppet den konkrete fidus, som det her handler om.

Første næstformand (Erlendsson):

Jeg vil gerne gøre opmærksom på, at medlemmerne frit kan anvende citater i begrænset omfang, men det bør fremgå af indlægget, hvorfra citatet stammer.

Ove Jensen (FP):

Hr. Glistrups navn er jo nævnt flere gange i debatten her i dag, også i bemærkningerne til beslutningsforslagene. Fra fremskridtspartiets side har vi stedse fastholdt, at retssagen mod hr. Glistrup er politisk. Det er indtil dato blevet afvist af både retten og af de fleste andre politiske partier.

Efter den debat, der har været ført her i dag, vil jeg gerne benytte lejligheden til at fastslå én gang for alle, at der i hvert fald nu ikke længere kan være nogen som helst tvivl om, at retssagen mod hr. Glistrup er politisk, når man er kommet så langt, at man både i folketingsalen drøfter en bestemt persons

retssag og i flere beslutningsforslag nævner hans navn.

Waldorff (VS):

Jeg vil gerne gøre hr. Ove Jensen opmærksom på, at VS i hvert fald som et af de få partier konsekvent har gjort opmærksom på, at retssagen imod hr. Glistrup er en politisk retssag. Den har præcis til formål at rense det nuværende skattesystem og ramme personen. Det har vi sagt lige fra starten. Derfor er der sådan set ikke noget underligt i, at jeg også taler politisk om den her sag.

Og så vil jeg i øvrigt sige med hensyn til, hvorvidt man overhovedet kan inddrage sådan nogle ting i folketingsalen, at jeg tror faktisk, hr. Glistrup og jeg er ganske enige om, at det er vigtigt at arbejde for, at man kan tale så frit som overhovedet muligt, også i folketinget.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagenes overgang til anden (sidste) behandling
vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Erlendsson):

Jeg foreslår, at forslagene til folketingsbeslutning henvises til skatte- og afgiftsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Op- hold). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden:

Første næstformand (Erlendsson):

Der er ikke mere på dagsordenen.

Fra medlem af folketinget *Gert Petersen*, der har orlov på grund af sygdom, har jeg modtaget meddelelse om, at han fra og med den 1. november 1978 atter kan give møde i tinget. Stedfortræderens, *Bodil Boserups*, hverv som midlertidigt medlem af folketinget ophører fra nævnte dato at regne.

Medlem af folketinget *Lis Starcke* har meddelt mig, at hun på grund af midlertidig udsendelse i offentligt hverv ikke vil kunne

[Første næstformand]

give møde i tinget i mindst 7 dage, hvorfor hun anmoder om orlov fra og med den 7. november 1978 samt om, at stedfortræderen må blive indkaldt.

Der er foretaget ændringer i følgende udvalg:

Udenrigsudvalget (31/10 78):

Udtræder: Knud Lind
Ny stedf. for Jørgen Junior: Glensgård
Udtræder: Mette Madsen
Ny stedf. for Jens Peter Jensen: Bertel Haarder
Udtræder: Kirsten Madsen
Nyt medlem: Jørgen Junior
Udtræder: K. J. Rosleff
Nyt medlem: Arentoft

Nordisk Råd (31/10 78):

Udtræder: Glensgård
Ny stedf. for Kirsten Jacobsen: Erlendsson
Udtræder: Erlendsson
Ny stedf. for Ib Christensen: Glensgård

Det energipolitiske udvalg (31/10 78):

Udtræder: K. J. Rosleff
Nyt medlem: Arentoft

Udv. for forretningsordenen (31/10 78):

Udtræder: K. J. Rosleff
Nyt medlem: Arentoft

Forsvarsudvalget (31/10 78):

Udtræder: K. J. Rosleff
Nyt medlem: Arentoft
Udtræder: Knud Lind
Ny stedf. for Tang Sørensen: Jørgen Junior

Markedsudvalget (31/10 78):

Udtræder: H. C. Hansen
Ny stedf. for Tang Sørensen: Jørgen Junior

Udv. om offentlige arbejder (31/10 78):

Udtræder: K. J. Rosleff
Ny stedf. for Glensgård: Arentoft

Socialudvalget (31/10 78):

Udtræder: Kirsten Madsen
Nyt medlem: Jørgen Junior

Boligudvalget (31/10 78):

Udtræder: Schak Nielsen
Nyt medlem: Alfred Hansen

Kommunaludvalget (31/10 78):

Udtræder: Jeune
Nyt medlem: Freddy Madsen

Skatte- og afgiftsudvalget (31/10 78):

Udtræder: Jeune
Ny stedf.: Freddy Madsen

Udv. ang. videnskabelig forskning (31/10 78):

Udtræder: Jeune
Nyt medlem: Ib Nørlund

Folketingets næste møde afholdes i morgen, onsdag den 1. november, kl. 13.00.

Angående dagsordenen henviste første næstformand til den i salen opslåede dagsorden.

Mødet hævet kl. 17.53
